

ШАРМУЗІКИ

Таємниці синіх глибин

(с)Тім Брік 2021

Світ шармузиків

Розповідь I

Про те, що сталося у минулому

Частина I

Експеримент

Погода надворі була досить звичною для такої пори. Не дуже холодно, але й не зовсім тепло. Сонце час від часу ховалося за хмарами, деінде утворюючи коротку тінь. Більшість жителів Тулуну – міста жовтих дахів та непередбачуваних проблем – проводили день, як і завжди. Хтось залишився у своїй цукерній майстерні, з якої у повітря линув синій, зелений чи навіть фіолетовий димок. Біля одного з будинків робот-помічник підстригав траву, але випадково наїхав на квіти та разом із високою травою скошив і всю клумбу. А на міському ринку, який має назву «Веселковий» завдяки великій кількості різнокольорових шатрищ, розкинутих навколо великого фонтану, голосно вигукували назви екзотичних фруктів, свіжої риби, охолоджувальних та гарячих напоїв. До речі, жителі Тулуну ніколи не мали грошей. Замість монеток, мушель чи коштовностей вони розплачувалися добрими словами. Наприклад, якщо хтось хотів купити собі новий стілець, він був зобов'язаний похвалити майстра, який того стільця виготовив. Залежно від якості роботи чи, скажімо, розміру, або свіжості фрукту варто сказати лише одне або два приємних та доброзичливих слова. А можна придумувати і цілий список неповторних віддячень.

Зазвичай на Веселковому ринку збиралося чимало жителів міста. Але цей день був не такий, як завжди. Із самого ранку на площі перед Тулунською

Академією зібралася ціла юрба допитливих шармузиків. І лише проштовхнувшись крізь неї, можна було побачити причину такого скупчення – встановлений на площі дивний, ніколи раніше не бачений прилад. Хтось міг би сказати, що він нагадував грамофон. Інший – що це холодильна шафа нової моделі. А третій – що це звичайнісінька шарманка. Всі вони були одночасно праві, але у той же час, сильно помилялися у своїх припущеннях.

Аж ось на площі почався якийсь рух. З Академії вийшло декілька науковців – шармузиків у білих халатах із різнокольоровими стрічками, які звисали з правого плеча. Двоє з них несли невеликий ящик. Зупинившись поряд із приладом, науковці відкрили його та узялися діставати звідти різні запчастини і приєднувати їх до приладу. Коли все було готово, один з них, у помаранчевому халаті та дивних окулярах, іще раз обійшов прилад навколо, перевіряючи справність усіх механізмів.

– То як? Пане о-Фолю, ми можемо розпочинати?

– Я вважаю, що так, Вигадлику, запускай!

Кивнувши, Вигадлик натиснув декілька кнопок та потягнув за важіль. Прилад заторохкотів і почав хитатися.

– Зменшіть зовнішнє навантаження, – скомандував шармузик у помаранчевому халаті.

Один з “білих халатів” щось підкрутив, випустивши пару із труби, – прилад перестав хитатися.

– Зовнішнє навантаження зменшено.

– Можна? – запитав Вигадлик, поглянувши на о-Фоля.

Той хитнув головою на знак згоди.

Вигадлик потягнув на себе ще кілька важелів. Прилад задзижчав, а з труби, схожої на грамофон, пішла густа біла пара, підіймаючись до самого неба, де вона перетворювалася на хмари. Хмар дедалі більшало і, врешті, над містом пішов дощ.

– Так! Він працює! Перша фаза експерименту пройшла успішно! – радісно оголосив о-Фоль.

Декілька науковців поряд із ним почали щось записувати у свої нотатники. Зачарована процесом створення дощу, юрба почала діставати свої парасольки – скоро навколо приладу виріс цілий парасольковий ліс.

– Переходимо до другої фази. Тепер потрібно трохи все тут підсушити, – мовив о-Фоль.

Вигадлик повернув важелі у початкове положення, натиснув декілька кнопок та потягнув за важіль з іншої сторони приладу. Тепер замість пари з труби заструменів тонкий промінь. Через хвилину стало напрочуд спекотно.

– Все працює справно. Завершити експеримент! – скомандував о-Фоль.

– Вимикати? Але ж ми ще не перевірили всі можливості цього приладу! – запротестував Вигадлик. – Потрібно збільшити потужність, адже як ми дізнаємося, чи...

– Ні! Це занадто ризиковано! Вимикай. Цих випробувань нам буде достатньо.

– Але...

– Я сказав, вимикай! Інакше це призведе до перенавантаження системи!

– Якщо ви не хочете потрапити до історії, я зроблю це сам!

– Вигадлику, стій!

Але було запізно – юний науковець уже потягнув за всі важелі. Прилад зашумів із неймовірною гучністю, його затрусило, а з труби у небо полинув товстий, сліпучий промінь. Вигадлику довелось відскочити убік, адже поряд із приладом стало занадто жарко.

– Що ти накоїв?! Він зараз вибухне!

Почувши ці слова, юрба кинулася перелякано розбігатися у різні сторони. Науковці заскочили до будівлі Академії та вже звідти продовжували спостерігати за приладом. Метал, з якого був зроблений прилад, зробився червоним від високої температури, – конструкція надулася, мов куля, і... пролунав вибух. Звук був настільки сильним, що з вікон Академії повилітали шибки, і скло розбилося на друзки. На місці, де стояв прилад, утворився цілий кратер. Трохи згодом шармузика обережно вийшли на подвір'я. Вони відчули різкий дотик сонця до обличчя та рук. Незважаючи на те, що прилад уже не працював, спека не спадала.

– Не переймайтеся, прилад можна відновити. Але тепер ми хоча б знаємо, які навантаження він може витримати. Ну і... які – ні, – мовив один із науковців.

– Так... Але знищення приладу – далеко не найгірша проблема.

– Спека... Вона не зникла... – зауважив інший колега.

– Але що це означає? Ми можемо це виправити?

– Тепер ми можемо тільки сподіватися на краще...

Частина 2

Таємничий лист

На підвіконні стояв невеличкий горщик із гарною червоною квіткою. Листя квітки злегка маяло від вітерцю, що потрапляв до кімнати крізь прочинене вікно. А разом з ним потрапляло і сонце. На перший погляд, його промені просто освітлювали кабінет та зігрівали рослину у горщику. Але ні. Насправді вже досить довгий час на вулиці стояла надзвичайна спека. Сонце не просто світило, а нещадно пекло. Всюди, куди потрапляли його промені, які вже більше нагадували непереможну армію, залишалась випалена земля. Спочатку одна із соковито-червоних пелюсток квітки почала повільно жовкнути, потім – друга, третя. І зрештою, не витримавши сонячної навали, рослина зовсім похилилась, капітулювавши перед армією спеки.

Хтось кинув зім'ятий папірець прямо на підлогу під столом. Як це завжди трапляється, коли, з певних причин, автор просто не може придумати гідний сюжет для своєї книги, поеми чи, як у даному випадку, взагалі нічого вартого уваги. Беручи зі стосу все нові й нові аркуші паперу, шармузік, що сидів за столом, занотовував першу-ліпшу ідею, яка потрапляла до його голови. На папері з'являлися обриси якихось дивних машин та механізмів, після чого записувались розрахунки. Але, врешті-решт, шармузік різко зупинявся, щоразу розуміючи, що кожна з його ідей уже була кимось втілена або просто не мала жодного сенсу. Навколо столу вже було розкидано чимало зім'ятих папірців. Схоже, шармузік досить довгий час провів за записуванням невдалих ідей. Аж ось на столі вже зовсім не залишилося чистого паперу. Та це не зупинило автора. Поклавши свій олівець, він підвівся та підійшов до великої скрині під стіною у віддаленій частині кімнати. Відкривши важке віко, шармузік уже збирався дістати з неї нові

аркуші, зв'язані мотузкою, але на якусь мить зупинився, побачивши білий халат, що лежав на самому дні. Він був схожий на ті, що носили вчені з Академії. Комір халата був червоного кольору із двома вишитими золотими гостроконечними листками. Якийсь час шармузік просто стояв та дивився на нього, поринувши у свої думки. Аж раптом хтось подзвонив у двері. Подивившись у той бік, звідки долинав звук дзвінка, та ще раз кинувши погляд на халат, він закрив скриню й мовчки пішов до дверей.

Шармузік визирнув на подвір'я та поглянув на всі боки, але не побачив нікого, хто міг би порушити його спокій. Він вже хотів зачиняти двері, та раптом помітив під ногами невеликий пакунок.

Поклавши пакунок на стіл та розв'язавши мотузку, шармузік дістав звідти папірець із намальованою на ньому гарною квіткою, як у книгах з ботаніки, що переливалася насичено-червоним, гарячо-помаранчевим та тепло-жовтим кольорами. Рослина мала великий корінь, що більше нагадував плід фруктового дерева. У лівій верхній частині папірця був напис: «Вогнецвіт». Окрім малюнка у пакунку знаходилася мапа, а на ній – місто Тулун, Лазурська затока та маленький острівець. На острівець вказувала невелика червона стрілка. Але найбільшу цікавість у Вигадлика, а це був саме він, викликав лист, що лежав на самому дні пакунка. Прочитавши лише декілька перших рядків, Вигадлик озирнувся навсібіч, ніби боячись, аби хтось не наглядав за ним крізь вікна. Підвівшись, він зачинив двері на ключ, позакривав усі вікна шторами, запалив свічку і знову всівся за стіл, щоб продовжити читати таємниче послання.

Частина 3

Цебадафл

Ціквик та Набридик умовилися прокинутись значно раніше за інших, щоб встигнути навідатись до Забувайлика та повернутися до готелю, де у таверні на першому поверсі їх мали чекати до сніданку.

Вони прямували вздовж вулиці із назвою «Перший горизонт». Досить дивна назва як для вулиці, однак вона була досить звичною для тулунських мешканців, адже територія, на якій розташувалося місто, була майже ідеальної прямокутної форми. А тому всі вулиці, які йшли уздовж, називалися горизонтами, а ті, що впоперек – вертикалями. Мудрик запевнив, що це набагато зручніше, ніж називати кожную вулицю якоюсь вигадливою назвою. Хоча, напевно, тим, хто придумував таке найменування, просто не вистачало фантазії.

Шармузіки зупинились перед видовженою будівлею зі стінами карамельного кольору. Над вхідними дверима знаходилась табличка: «Тулунський Цебадафл». Як раніше пояснив професор Мудрик, це означало «Центр Біологічних Досліджень та Флорології», де вчені проводили різноманітні дослідження лікарських квітів та інших рослин. А також лікували хворих містян за допомогою нектарів, лікарських відварів та приємних запахів, які долинали із великого саду у самому центрі Цебадафлу.

Потрапивши всередину, Ціквик та Набридик відразу почимчикували довгим коридором у напрямку необхідної кімнати. Іноді повз них проходили шармузіки у зелених халатах, що несли якісь папери чи поспіхом везли возики з різними пробірками. У такі зелені халати зазвичай були вдягнені ті, хто наглядали за хворими та допомагали старшим знавцям у їхніх дослідженнях.

Знайшовши потрібні двері, Ціквик декілька разів постукав та потягнув за ручку.

Помітивши гостей, Забувайлик відклав убік книгу та підвівся на своєму ліжку.

– А, вітаю! Добре, що ви вирішили навідати мене. Скільки часу минуло з тих пір, як мене поселили у цій кімнаті?

– Насправді не так вже й багато. Не більше, ніж одна ніч, якщо бути точнішим, – відповів Набридик, підійшовши до вікна з видом на сад Цебадафлу.

– Справді? Ну так... звичайно... – мовив Забувайлик із неприхованим сумом.

Зрозумівши, у чому річ, Ціквик підійшов до ліжка та запитав:

– Старший знавець сказав, скільки часу потрібно на те, щоб повністю відновити пам'ять?

– Так... Він щось таке казав...

– Не дуже мало, але й не надто багато, – мовив шармузік у білому халаті із зеленою стрічкою, який щойно зайшов до кімнати.

– Усе залежить від того, наскільки швидко з організму виведуться залишки токсинів дросту.

– Дросту? – перепитав Набридик.

– Так, екстракту коріння дросту, з якого готується амнезійна отрута. Дуже легка у приготуванні. Чим більше активних речовин з такого екстракту засвоєє організм, тим більше часу піде на відновлення пам'яті.

– І скільки дросту засвоїв я? – запитав Забувайлик.

– Досить багато... – відповів знавець. – Доведеться тільки чекати.

– А можна якось пришвидшити цей процес? – поцікавився Ціквик.

– Так, звісно. Можна вивести весь дрост за допомогою спрінгалового листя. Тоді це не займе більше декількох хвилин.

– Чудово! То чому ж ви не використовуєте цей... спрін... спрінглал?

– Тому що спрінгалове листя – не найбільш безпечний спосіб. По-перше спрінгал – це кактус. Його листя має безліч маленьких голочок, що впиваються у шкіру та дуже ефективно виводять токсини, однак вони можуть залишити опіки. А надто швидке виведення токсинів дросту може відновити активність отрути. Наслідком може бути лише часткове відновлення пам'яті. Або й, узагалі, така процедура ще більше нашкодить організму.

– Тоді... краще зачекати.

– А чи немає інших способів, окрім вашого кактуса? – поцікавився Ціквик.

Знавець не встиг нічого відповісти, оскільки саме в цей момент до кімнати зайшов Мудрик.

– А! Ви вже тут! Чудово, отже мені не доведеться вас шукати. Ну що ж. Ходімо! Все вже готово – скоро ми повернемо Забувайлику його пам'ять!

* * *

Забувайлик сидів у зручному кріслі, нервово крутячись на місці та спостерігаючи за діями науковців: ті натискали різні кнопки на панелях керування. Мудрик підійшов, тримаючи у руках шолом із під'єднаними до нього дротами, та вдягнув пристрій Забувайлику на голову.

– Це ж... Це ж безпечно? Так? – схвильовано запитав Забувайлик.

– Не бійся! Звичайно, цей спосіб зовсім новий та неперевірений... Але, все буде добре! – відповів Мудрик, аніскільки не заспокоївши свого друга.

– Запускайте! – скомандував він.

Умить прилад запрацював, і на великому «екрані» швидкографа (спеціального приладу, який напрочуд швидко малював картинки на велетенських аркушах, постійно їх перегортаючи) почала вимальовуватись якась картинка – це були спогади Забувайлика. Спочатку вони виглядали досить млявими, проте через деякий час робилися дедалі чіткішими і, врешті, Мудрик, науковці та Ціквик із Набридиком побачили справжній фільм, який відкрив багато таємниць. Як виявилось згодом, до втрати пам'яті Забувайлик був одним із кращих, а можливо, і найкращим пілотом Тулунської Академії та мав зовсім інше ім'я – Пам'ятайлик.

Частина 4

Спогади Забувайлика

Хтось повернув дверну ручку та зайшов до кабінету, зачинивши за собою двері, – це був шармузік поважного віку, одягнений у щось на зразок білого халата, застебнутого на всі гудзики. На комірі халата по краях були зображені по три гостроконечних золотих листки на пурпуровому тлі. А від правого плеча, пристебнута на золоту застібку, звисала пурпурова стрічка з трьома значками, схожими на медалі.

– Вітаю, Мудрику, ми можемо розпочати збори? – запитав Пам'ятайлик, який сидів за столом.

– Так-так. І запроси інших. Нам потрібно обговорити багато важливих речей.

Пам'ятайлик вийшов за двері, де у коридорі скупчилися інші науковці, впівголоса щось обговорюючи. Давши знак рукою, він запросив їх до кабінету.

Дочекавшись, коли всі облаштуються, шармузік із пурпуровою стрічкою мовив: «Оголошую тридцять другі збори Тулунського Консиліуму відкритими!» Усі мовчки сиділи, уважно дивлячись на професора й очікуючи на його подальші слова. Мудрик зробив невелику паузу, дістав свої окуляри та почав їх протирати, кинувши погляд у кінець кабінету.

– Будь-ласка, розпочинайте доповідь, – мовив професор, звертаючись до свого колеги.

Пам'ятайлик підвівся, прочистив горло та взяв якісь папери зі столу перед собою.

– Що ж... Посуха повністю знищила весь наш урожай сонцезлаку, зерлену, червоного та білого карасу, а також...

– У нас залишилось що-небудь із запасів? – перервав його професор, продовжуючи протирати окуляри.

Він завжди так робив, коли нервував.

– Так, але... зовсім небагато, – з помітним сумом відповів шармузік.

– Скільки саме? Їх вистачить до наступних жнив?

– Перше міське сховище заповнене лише наполовину. Більша частина запасів була втрачена через спеку. А друге було знищено внаслідок пожежі, коли загорівся солом'яний дах, напевно, теж через спеку. За моїми підрахунками, запасів вистачить... – опустивши погляд у папери з розрахунками, шармузік зупинився, ніби не бажаючи оголошувати невтішні результати.

– То кажіть вже, колего. Нам потрібно знати хоч найгіршу правду, щоб врятувати місто від голоду.

Пам'ятайлик важко зітхнув та неохоче продовжив:

– Запасів вистачить на декілька тижнів, а можливо, й на менший час, – після цих слів професор поклав окуляри та, спершись рукою на стіл, на якийсь час застиг у задумливій позі.

– Ми можемо обмежити видачу запасів та протягнути ще трохи, – мовив хтось із присутніх.

– Потрібно домовитися з іншим містом про закупівлю їжі, – запропонував іще хтось із присутніх.

– Так, ми можемо видавати обмежену кількість хлібу, але це не змінить ситуацію. Домовитися з іншим містом – теж чудова ідея, але посуха вразила не тільки нас. Від неї страждає увесь Хайлан, – відповів професор, почувши пропозиції своїх колег.

– Але... що в такому разі ми будемо робити?

Раптом до кабінету увійшов Вигадлик, тримаючи в руках якусь мапу.

– Вигадлик? Що ти тут робиш? Адже тебе було звільнено з Академії через твої... «досягнення»... – здивувався Мудрик.

– Так, я пам'ятаю. Я прийшов, щоб виправити свою помилку.

– Дійсно? Ти знаєш як позбутися цієї спеки?

– Ні, але я знаю як врятувати місто від голоду, – відповів Вигадлик, поклавши розгорнуту мапу на стіл.

На ній було зображено шлях до острова у Лазурській затоці, а також намальовано квітку, під якою значився напис «Вогнецвіт».

– Що це?

– Це – наш порятунок. На цій мапі зображено шлях до острова, на якому ростуть вогнецвіти – квіти, що не піддаються спеці, а їхнє коріння дуже поживне. До того ж плоди цієї рослини дуже швидко зріють.

– Зачекай, але де ти знайшов цю мапу?

– Знайшов? Я знайшов її у... віддаленій секції головної бібліотеки. Вона була вкладена в одну стару книгу. Досить стару, щоб ніхто не пам'ятав про її існування.

– То ці рослини можуть врятувати місто? Хм... У такому разі потрібно негайно відправити за ними експедицію... Є добровольці? – запитав Мудрик.

– Але, професоре, цей острів знаходиться за великим туманом! – зауважив один із присутніх.

Після таких слів по всьому залу прокотився тривожний гул.

– Якщо пощастить, то можна встигнути пролетіти крізь нього раніше, ніж це матиме наслідки. Крім того, в нас немає інших варіантів. Чи в когось є кращі ідеї?

Але кращих ідей не було. Присутні мовчки дивилися у нікуди, розуміючи, що якщо слова Вигадлика правдиві, то вогнецвіт – єдиний спосіб врятувати місто від голоду.

– Якщо ні, то запитую ще раз. Є добровольці?

Пам'ятайлик підняв руку.

– Добре. Хто ще? Ніхто? Гарзд... Тоді я вирушу разом із Пам'ятайликом.

У кабінеті здійнявся незадоволений галас.

– Ні, професоре! Ви потрібні тут, у місті!

– Так, брати участь у такій небезпечній справі – це... Дуже небезпечно!

– Тихо, тихо. Я вже все вирішив. Доки мене тут не буде, ви прийматимете рішення всі разом. А зараз ми не можемо втрачати час. Я із Пам'ятайликом та Вигадликом вирушу у путь. Приготуйте вітроліт. Ми летимо негайно!

* * *

Деякий час Грім летів над лісом, потім над невеликим озером, де у центрі знаходився острівець із якоюсь будівлею. А далі... Далі шармузіки летіли над, на перший погляд, безкраїми полями західного Хайлану. З вітрольоту, з висоти пташиного польоту, відкривався неймовірний краєвид. Всюди можна було побачити якихось тварин, що повільно йшли чи бігли до річки, де вже зібралось чимало подібних істот. Це були молхи – дуже поширені у цих місцях тварини, схожі на волохатих корів із хутром помаранчевого кольору, які мали не два, а відразу три ока. Молхи спокійно тамували спрагу, не звертаючи жодної уваги на вітроліт. У повітрі зустрівся пташиний ключ, що летів у протилежному від шармузіків напрямку, а точніше – у бік гірського хребта, біля якого виднівся старий та відомий на весь Тулун вулкан Гордоніум. З нього постійно йшла пара, ніби то була якась справжня велетенська фабрика.

Та раптом на горизонті, а точніше, зовсім недалеко від шармузіків, з'явилися якісь хмари. Але ні, насправді це були скупчення зловісного туману. Шармузіки інколи спостерігали щось схоже над своїм містом, але такої маси, як цього разу, вони не бачили ніколи, – перед ними була немовби величезна стіна, що майже досягала самої землі та простягалася надзвичайно далеко вліво і вправо. Як і кожного іншого, хто міг побачити подібне, Мудрика не на жарт ужахнуло таке видовище.

– А ми не можемо якось облетіти стороною ці хмари? – з помітним хвилюванням у голосі запитав він.

– Ні, ми не можемо марнувати час. Будемо летіти крізь них. Давно хотів дізнатися, що буде, якщо залетіти всередину небесного туману.

– Може трапитися, все що завгодно, – раптом мовив Вигадлик, який непомітно підійшов до пульта керування.

– Що завгодно? Що ти маєш на увазі? – запитав Мудрик, озирнувшись та поглянувши на Вигадлика.

– Кажуть, що небесний туман заноситься сюди з Покинutoї землі.

– І... Що це значить?

– Це значить, що разом із небесним туманом вітер міг перенести і пару кратазуса – отруйної кислоти, – звичним для себе, спокійним тоном відповів Вигадлик та повернувся на своє місце.

– Ми повинні його облетіти! Кислота може роз’їсти корпус вітрольоту!

– Вже занадто пізно, ми... – на півслові замовк Пам’ятайлик – у той момент, коли вітроліт залетів до туману.

– ...Уже в ньому, – закінчив шармузік.

Чудовий краєвид змінився на дуже густий сірий туман, крізь який було неможливо розгледіти хоч би щось – лише безліч темних хмар.

– Здається, нам пощастило – цей туман без будь-якого там кратазуса.

І саме цієї миті на скло кабіни почали спадати зелені краплі, які через декілька секунд уже повільно роз’їдали скло та корпус Грому. Що далі летіли шармузіки, то більше крапель падало на них. Із маленького кислотного дощу природне явище переросло у справжню зливу, що підсилювалася потужними поривами вітру.

– Нам потрібно щось зробити! Нам негайно потрібно щось придумати! – почав репетувати Мудрик.

– Лети вниз, туман не безкінечний, він не досягає землі, – звелів Вигадлик.

Він стояв поміж шармузіками і, щоб не впасти, тримався за їхні сидіння. Оскільки кращої ідеї так швидко ніхто не надав, Пам'ятайлик різко скерував вітроліт униз. Грім летів дедалі швидше поміж хмарами. Складалося враження, що вони стрімко падають на землю...

* * *

Прорвавшись крізь безліч хмар, вітроліт майже влетів у воду – однак Пам'ятайлик устиг вчасно вирівняти його, трохи зачепивши корпусом поверхню блакитних хвиль. Небесний туман залишився позаду, а шармузіки продовжили свій шлях у пошуках острова.

Мудрик, який сидів затиснувшись у крісло, подивився на пілота та запитав:

– Ну що? Дізнався, що знаходиться всередині туману?

Замість відповіді Пам'ятайлик підвів голову та подивився на дірки у корпусі Грому.

– Так, і тепер мені не хочеться повертатися тим самим шляхом, – усміхнувся у відповідь шармузік.

Схоже, що такий переліт не надто його налякав, порівняно з Мудриком.

– Сподіваюся, що ці хмари не дійдуть до Тулуну. Вони ж не дійдуть? – з тривогою запитав Мудрик.

– Ні, не дійдуть. Невідомо чому, але вони ніколи не летять далі західного берега. Принаймні, не у такій кількості, – мовив Вигадлик, підводячись з підлоги.

– Це, звичайно, добре, але куди нам летіти далі? Всюди вода і нічого більше, – то вліво то вправо крутив головою Пам'ятайлик у пошуках острова.

Вигадлику дістав свій компас із кишені та, зорієнтувавшись на місцевості, мовив: «На південний захід. Острів повинен бути десь неподалік».

Пам'ятайлик відразу скерував вітроліт у правильному напрямку і продовжив шлях над морською блакиттю Лазурської затоки.

Летіти довелося зовсім недовго, коли на горизонті показалися обриси суші. Підлетівши трохи ближче, шармузіки зрозуміли, що це і є той самий острів, адже пролітаючи над ним у пошуках вдалого місця для посадки вітрольоту, вони побачили безліч червоних квітів, що росли на невеликій галявині посеред дерев. Це були вогнецвіти.

Вирішивши, що галявина є найкращим місцем для приземлення, Пам'ятайлик почав повільно та обережно опускати Грім, який уже й так пережив не найкращий свій політ – політ крізь кислотні хмари. Але, на щастя шармузіків, його прилади не були пошкоджені, і тому без великих труднощів вони приземлилися прямо посеред вогнецвітів, котрі разом із травною коливалися під поривами вітру, створеного гвинтами небесної машини. Відкривши двері та підійшовши до однієї з рослин, Мудрик узяв квітку за стебло та обережно витягнув із землі. Коріння вогнецвіту було досить товстим та мало овальну форму. Шармузік поклав його на землю, повернувся до вітрольоту за приладом для очищення шкірки.

Мудрик відірвав коріння від рослини, струсив з нього землю, запхнув до спеціального приладу та натиснув на єдину кнопку. Почулося протяжне дзижчання – збоку від ручки приладу повилітали частинки шкірки. Шармузік дістав повністю очищений корінь – він мав жовтуватий колір. Поклавши невеликий шматочок до рота, Мудрик відчув досить дивний та новий для нього смак. Корінь був одночасно солодким та солоним, і притому дуже смачним. Хоча після нього дуже хотілося пити. Поки Мудрик дегустував вогнецвіт, Пам'ятайлик та Вигадлик разом виносили з багажного відділення невеликого робота-

помічника. Він був призначений для збирання врожаю і міг зібрати всі вогнецвіти за декілька хвилин. Але, на жаль, коли Пам'ятайлик його увімкнув, робот просто закружляв на місці і навіть не думав виконувати свою роботу. Як виявилось, під час польоту в небесному тумані одна із крапель кратазуса пошкодила його механізми, – тож шармузікам довелося збирати квіти власноруч.

Мандрівники витратили чимало часу – останній ящик завантажили вже під самий вечір. Стомившись після тривалої роботи, вони вирішили трохи перепочити та повечеряти плодами із зібраного врожаю прямо на ящиках поблизу вітрольоту. Декількох коренів було цілком достатньо, щоб повністю втамувати голод. Але через солонуватість вогнецвітів шармузіки дуже скоро відчували спрагу.

– Я зараз принесу води. Здається, Зу поклав кілька бурдюків із водою у багажне відділення, – запевнив Пам'ятайлик.

– Ні, не потрібно. Я сам їх принесу, заждіть, – зупинив його Вигадлик і попрямував за водою.

Через деякий час Вигадлик повернувся з повним бурдюком та передав його Мудрику. Зробивши декілька ковтків, Мудрик звернув увагу на якийсь незвичний смак. Але у горлі було так сухо, а вода була такою прохолодною і так добре втамувала спрагу, що він не став зважати на свої підозри – вдосталь напився та й передав бурдюк Пам'ятайлику. А Пам'ятайлик повністю осушив уміст бурдюка – напевно, спрага мучила його більше за всіх.

– Ну що? Час повертатися до міста, – мовив Пам'ятайлик, який дістав із гаманця серветку і витер рота від залишків вогнецвіту, а тоді підвівся та пішов до вітрольоту.

– Так, звісно. Ох, як же в місті зрадіють нашої знахідці, – погодився Мудрик та теж пішов до свого крісла.

Коли шармузіки зайняли свої місця у Громі, Пам'ятайлик заходився вмикати різні прилади. І, опустивши важіль, почав повільно піднімати вітроліт у повітря. Та раптом на панелі керування замиготів червоний вогник у супроводі неприємного звуку, який сповіщав про небезпеку. Довелось посадити вітроліт на землю.

– Що трапилось? Чому ми не можемо злетіти? – здивувався Мудрик.

– Дивно, але... Раніше такого ніколи не траплялося. Грім перевантажений. Напевно, ми взяли занадто багато ящиків. Потрібно залишити декілька тут, – відповів Пам'ятайлик.

– Ні, ми не можемо залишати їх! Ви повинні доставити всі вогнецвіти у місто! – не погоджувався Вигадлик.

– Але ж ми не можемо піднятися – їх занадто багато, – пояснив Мудрик.

– У такому разі я залишуся тут, щоб вага була менша, і дочекаюся вашого повернення, – одразу придумав Вигадлик.

– Навіщо? Нічого страшного не станеться, якщо ми залишимо кілька ящиків тут, а потім повернемося і заберемо їх.

– А от і ні. До того часу цей острів може зникнути під водою. І поповнити запаси вогнецвітів не вдасться ще довгий час. Нам пощастило, що ми прилетіли сюди саме у сезон. Потрібно взяти якнайбільше зараз. Тому я залишаюсь тут.

– Але, якщо, за твоїми словами, острів може піти під воду, то як же ти...

– Я залізу на о-о-он ту гору і запасуся плодами. Про мене не хвилюйтеся, – твердо мовив Вигадлик, відчинив двері й рішуче вийшов з вітрольоту.

– Він правий. Потрібно забрати всі зібрані вогнецвіти, інакше їх може не вистачити для всього Тулуну...

– Що ж... Добре. Але ми маємо повернутися за Вигадликом якнайшвидше!

Пам'ятайлик знову спробував підняти вітроліт над землею. Цього разу успішно. Вигадлик стояв на галявині та дивився, як Грім усе далі й далі летить від нього, прямуючи на червонувате сонце, що вже сідало за горизонт.

* * *

Шармузіки покинули острів і летіли у напрямку Тулуну, але тепер уже іншим – значно довшим, проте і безпечнішим шляхом. Пам'ятайлик та Мудрик вирішили облетіти небесний туман стороною, щоб безпечно доставити цінний вантаж до міста.

Деякий час мандрівники просто мовчали, відчуваючи свою провину за те, що залишили Вигадлика на острові. Але водночас вони розуміли, що не можуть за ним повернутися прямо зараз.

Небесний туман простягався на таку відстань, що долетіти до його кінця вдалося лише тоді, коли сонце повністю сховалося за обрій. Єдиним світилом у темному небі тепер був місяць, котрий мляво освітлював шлях вітрольоту, час від часу зникаючи за хмарами.

Шармузікам здавалося, що, оминувши небезпечний туман, вони зможуть спокійно повернутись до міста. Але небезпека завжди приходить саме тоді, коли її зовсім не очікуєш. Спочатку Пам'ятайлик відчув невластиву для себе слабкість. Потім у нього почала боліти голова і, врешті, через декілька хвилин він ніби прокинувся після надзвичайно довгого сну. Він побачив, що знаходиться у якійсь машині, яка летить над землею серед темної ночі. І він не просто у ній летить, а навіть власноруч керує штурвалом. Нічого не розуміючи, він навіть не міг поворухнутись від раптового страху. Шармузік не пам'ятав, як він тут опинився – уночі, за штурвалом якогось приладу, що летить у невідомому напрямку.

– Пам'ятайлику? Що з тобою? – запитав Мудрик, помітивши хвилювання свого друга.

Від запитання Пам'ятайлик різко відпустив штурвал та повернув голову у бік Мудрика. Грім полетів донизу.

– Я? Я...

– Що ти робиш?! Ми летимо прямо у землю! Зроби щось! – закричав Мудрик.

Пам'ятайлик, який умить забув, як керувати вітрольотом, почав натискати всі кнопки підряд. Спочатку відкрилось багажне відділення, з якого вилетіли всі ящики з вогнецвітами, потім запрацювали щітки на лобовому склі. Вмикалися й вимикалися ліхтарі. І раптом, після того, як Пам'ятайлик натиснув червону кнопку поряд зі штурвалом, крісло Мудрика катапультиувалося разом із ним. З вікна було видно, як воно випустило парашут та почало повільно падати разом із шармузіком. Зрозумівши, що через декілька секунд вітроліт вріжеться у землю, Пам'ятайлик іще раз натиснув на червону кнопку і також вилетів разом із кріслом. Тепер він повільно опускався на парашуті, спостерігаючи за тим, як вітроліт падає у поле сонцезлаку...

* * *

На цьому швидкограф Цебадафлу зупинився. Забувайлик, а точніше, Пам'ятайлик сидів нерухомо. Йому було дуже зле після побаченого на екрані. Тепер він згадав усе, що з ним трапилося досить давно. Він дивився просто поперед себе, переосмислюючи побачені спогади.

– Пам'ятайлику? Як ти? Тобі краще? – запитав Мудрик, підбігши до товариша та знявши з нього шолом.

– Насправді – не дуже... Але тепер я знову все пам'ятаю! Це вже непогано? Правда ж?

– Так, це чудово. Тепер ми знаємо, яким чином ти отруївся дростом. Схоже, Вигадлик підлив отруту в той бурдюк. Я випив зовсім небагато, але ти... – ділився і своїми здогадами Мудрик...

– І що тепер? Швидкограф не показав, що було потім. Я хочу згадати, що сталося після того, як ми покинули вітроліт!

– О ні, з тебе на сьогодні достатньо. Тобі потрібно відпочити. Краще повертайся у свою кімнату.

– Так, у тебе ще буде час пригадати все, що сталося далі, – мовив Ціквик.

Раптом до лабораторії, де Пам'ятайлику відновлювали пам'ять, забіг Люмик. Він був захеканий і намагався вирівняти дихання – було зрозуміло, що Люмик хоче поділитися якоюсь дуже важливою інформацією. Всі мовчки дивились на нього, чекаючи на щось незвичайне. І ось, віддихавшись, шармузік мовив: «Елергон... Він зник!»

Частина 5

Довгий дім

У просторій залі стояв напрочуд довгий стіл, а сама зала слугувала для святкування визначних подій. Це був Довгий дім – місце, де найвизначніші жителі Тулуну збиралися для вирішення надважливих питань. Стіни зали, величезний стіл, стільці та колони, що підтримували стелю, були зроблені з жовтуватого дерева із вигадливим різьбленням. На стелі висіли не менш привабливі люстри у вигляді скляних листків, що розповсюджували світло від кристалів люрмуса. Його, поміж звичайного каміння, можна було легко знайти у

будь-якій річці. А тому майже в усіх джерелах світла використовувався саме люрмус.

Останнього разу у Довгому домі збиралися під час святкування порятунку міста від загрози голоду, а також на честь рятівника, що привіз достатню кількість вогнецвітів та відновив запаси врожаю, у страшну посуху. Це був Вигадлик, який став справжнім тулунським героєм і був обраний постійним мером на знак подяки від жителів міста.

Але цього разу до зали всі присутні навідалися із зовсім іншою метою. Коли відчинилися двері, тишу та спокій змінив різнорідний галас юрби. До зали увійшли голови гільдії фермерів, майстрів по дереву і камінню, а також швачки з гільдії майстрів із пошиття. За ними, із дуже поважним виглядом, крокували представники високих сімей третього горизонту, декілька купців із другої вертикалі та старійшина ради міста. А ще – шармузіки зі Шмуру, які теж були запрошені на ці, другі в історії Тулуну, термінові збори.

Раптом хтось ударив у гонг. Поглянувши у бік, звідки долинув звук, шармузіки побачили Мудрика. Саме йому доручили проведення термінових зборів.

– Оголошую термінове засідання відкритим! Прошу зайняти свої місця, – мовив він та сів за стіл.

Те саме зробили й решта запрошених, які до цього моменту стояли під стінами та щось жваво обговорювали. Дочекавшись, коли всі зайняли свої місця, Мудрик продовжив:

– Як ви всі знаєте, у нашому місті сталась надзвичайна подія. Було викрадено елергон!

По всій залі прокотилася хвиля перешіптувань.

– Я абсолютно переконаний, що це зробили не ви і не хтось інший із жителів міста. А тому...

Раптом із-за столу підвівся шармузік у зеленому жакеті зі значком дерева на одязі:

– Чому ми можемо бути такими впевненими? Єдині, кому дійсно міг знадобитися елергон, так це гільдії майстрів по камінню!

– Що?! – підвівся інший шармузік у сірому жакеті зі значком кайла. – Як ви смієте так говорити про нас? Якби не ми, ви б і досі жили у дуплах! Подивіться краще на представника фермерів. Він дуже підозріло мовчить...

– Я?! – цього разу вигукнув шармузік у червоному жакеті зі значком вогнецвіту. Ви не маєте права підозрювати мене! Саме ми врятували це місто. Що б ви робили без нас у часи посухи?!

Здійнявся галас. Представники різних гільдій перекрикували одне одного, доводячи провину інших та захищаючи себе.

– Досить! – крикнув Мудрик.

Але це не змінило ситуацію. Пролунав новий удар у гонг, який нарешті заспокоїв представників тулунських гільдій.

Тепер підвівся шармузік із протилежної сторони столу у довгому, дорогому блакитному пальто з білим шарфом та мовив розміреним, спокійним голосом, що, однак, гучно відлунював по всій залі:

– Особисто для мене не є дивними їхні слова. Вони просто хочуть відвернути від себе увагу, а насправді – утрюх змовилися про викрадення реліквії міста.

Знову зчинився галас, цього разу голови гільдій викрикували щось у бік представників багатих сімей третього горизонту.

– Тихо! – виголосив Мудрик та декілька разів ударив у гонг. – Ми зібралися сюди не для того, щоб шукати винуватця серед присутніх! Ми маємо відшукати елергон! І в цій справі міжособні чвари нам ніяк не допоможуть! Якщо у когось є, що сказати, то кажіть. Але цього разу по суті!

У Ціквика склалося враження, що присутніх взагалі не дуже турбували збори. Декілька купців із другої вертикалі увесь час обговорювали ціни на шовк (який подорожчав аж на два добрих слова!), а голови гільдій упівголоса продовжували сперечатись, ніби у цьому й полягало їхнє основне завдання.

Нарешті слово взяв старійшина ради міста. Це був сивий, поважний шармузик, у шатах, що відблискували сріблом. Від правого плеча звисала червона стрічка із безліччю виключно золотих значків. А точніше, нагород – за допомогу місту. Прочистивши горло, він мовив:

– Я вважаю за потрібне якнайшвидше обрати нового мера міста.

Інші старійшини, голови домів та гільдій почали хитати головами на знак згоди. Схоже, багатьом сподобалась така ідея.

– Я високо ціную вашу пораду, пане Всезнайлику, але... – почав був Мудрик.

– Це не порада, а вимога. Я, як голова ради міста, вже обговорив цю пропозицію з багатьма присутніми.

– Але на підготовку до обрання піде занадто багато часу...

– Так, проте я сподіваюся, що новий мер докладе усіх зусиль для того, щоб не втратити так само багато часу й на пошуки елергона. Думаю, що на цьому ми можемо закінчити нашу нараду.

– Але ми повинні почати пошуки саме зараз, а не витратити час на обрання нового мера! – раптом вигукнув Ціквик.

Від несподіванки старійшина застиг на місці, а тоді уважно та зверхньо поглянув на вискочку.

– Ви представник гільдії? – запитав він.

– Що? Я... Ні, але...

– Тоді, може, ви голова одного з високих домів третього горизонту?

– Ні, я просто...

– І я дуже сумніваюся, що ви новий старійшина чи взагалі хтось, хто має право голосу на термінових зборах. Ви були запрошені сюди тільки як гість. Усього найкращого, – мовив Всезнайлик та, відсунувши стілець, попрямував до виходу; те саме зробили й решта учасників.

– Що ж... Я й не очікував чогось іншого, – мовив Мудрик.

– Схоже, ніхто не збирається шукати елергон... Доведеться діяти самотужки, – сказав Ціквик.

– Самотужки? Але як ти плануєш це зробити? І звідки ми дізнаємося, де потрібно шукати елергон? Він може бути де завгодно!

– Тоді ми тим більше не повинні втрачати час! Потрібно негайно збиратися в дорогу! Ми вже допомогли місту одного разу і допоможемо знову!

– Ніби у нас є вибір... – буркнув Люмик.

– До річі... а куди подівся Бубик? Я не зустрічав його від самого ранку... Хто-небудь його бачив?

Частина 6

Випадкове викрадення

Зранку, того самого дня.

Перші промені ранкового сонця потрапляли до кімнати готелю крізь відкрите вікно та м'яко падали на Бубика, який спав міцним та спокійним сном. Він неохоче розплющив одне око та потягнувся на зручному ліжку. Шармузік повільно підвівся й поглянув на годинник, що стояв на столику неподалік. Одна-єдина стрілка вказувала на північ, де було зображене напівсонце, – вже був час сніданку.

Бубик вийшов зі своєї кімнати та вирішив, перш за все, розбудити інших, адже снідати на одинці було б надто самотньо. Бубик дуже любляв попоїсти і, водночас, був справжнім експертом з кулінарії. Він володів власною пекарнею у Шмурі та готував надзвичайно смачні пиріжки з фруктовими джемами.

Тулунський готель «Не пройди повз», на другому поверсі якого зупинилися друзі, мав один довгий коридор із п'ятьма кімнатами для відвідувачів, кожна з яких займав хтось із шармузіків зі Шмуру. Кімната навпроти, під номером один, належала Набридику – єдиному та неповторному редактору газети «Шмурський вісник». Бубик підійшов до дверей та кілька разів постукав. Зачекавши пару секунд, він постукав ще, а потім знову. Але ніхто не відчиняв та навіть не запитував щось на кшталт «Хто це?» Бубик уже ладний був іти геть, аж раптом двері відчинилися самі собою. Шармузік вирішив іще трохи прочинити їх та зазирнути до кімнати. Ліжко, яке виднілося у щпарину, вже було застелене. А отже, Набридик прокинувся набагато раніше та вже вирушив кудись у своїх справах. Але... Бубику здалося, що він чує якийсь звук, схожий на сопіння. Щоб дізнатися, у чому річ, він повністю відчинив двері та зайшов до кімнати. На столі, який знаходився біля вікна, стояла жердина, а на ній сидів якийсь птах. Він

нагадував невеликого папугу, навіть дуже маленького. Його пір'я було зелено-червоним, а до лапи птаха була прив'язана якась записка.

Несподівано двері гучно зачинились, напевно під поривом вітру, що влетів у відкрите вікно кімнати. Бубик аж підскочив на місці, а паррпуга, зістрибнувши зі своєї жердини, ускочив лапою до посудини з чорнилом, після чого поставив лапу на аркуш паперу, що лежав на столі. Схоже, він робив це механічно, навіть не розуміючи власних дій. У якийсь момент він помітив Бубика та зупинив погляд на непроханому гостеві. Близько хвилини шармузік та паррпуга, ніби вивчаючи, дивилися один на одного. На папірцеві, прив'язаному до лівої лапи птаха, був напис: «Паррпуга. Власність Тулунської Академії».

Раптом двері знову самі відчинилися. Але так різко, що шум їх удару об стіну налякав паррпугу. Птах тієї-таки миті зіскочив зі столу та пролетів над головою Бубика у бік сходів. Шармузік вирушив за ним, швидко спускаючись униз. Паррпуга вилетів на подвір'я крізь відчинені вхідні двері. А Бубик, теж вибігши з готелю, врізався у табличку з написом «Відчинено» і завалився разом із нею на землю. На головній площі тоді ще стояв елергон, який залишили там після святкування напередодні. Саме на його верхівці й усівся паррпуга, наглядаючи за Бубиком, котрий уже підвівся і наближався до нього, потираючи плече, яке забив під час падіння. Птах навіть і не думав покидати елергон – Бубик вирішив здертися за ним на священний синій камінь Тулуну самотужки. Хоч він і боявся висоти, але цього разу то була не страшна висота. Шармузік поставив праву ногу на возика з елергоном, а лівою намагався спертися на один із виступів на камені. Але нога зіскочила – шармузік знову впав на землю. Поглянувши на таке дійство, паррпуга спокійно підняв крило та почав чистити дзьобом пір'я.

Вкотре підвівшись та струсивши з себе пилуку, Бубик так і застиг на місці. Йому здалося, що все навколо почало змінюватись... Будинки збільшувалися на очах, і це продовжувалося до того моменту, аж поки все навколо не зробилося

надзвичайно великим. Бубик спочатку подумав, що він сильно вдарився головою, але зрозумів, що зміну у розмірі отримали, власне, не будинки, а він сам, до того ж разом із возиком, на якому стояв елергон, та паррпугою, що нервово хлопав крилами та видавав неприємні звуки. А потім... Бубик побачив, як він, власною персоною, а також елергон та паррпуга почали підніматися у небо... Вище та вище, до того моменту, поки не опинилися над дахами Тулуну. Шармузік, який найбільше за все боявся висоти, а тим більше *такої*, знепритомнів та ніби провалився у п'тьму...

* * *

На підлогу спадали краплі води – вони збиралися на сталактитах та час від часу зривалися вниз. Неподалік було чути глухий шум прибою та похлюпування води...

Уже досить довгий час Бубик лежав на холодній кам'яній підлозі. Паррпуга злетів з ящика, приземлився неподалік від шармузіка і почав невпевнено до нього крокувати. Коли птах наблизився до Бубикової руки, він ударив по ній дзьобом і миттю відскочив назад. Шармузік навіть не поворухнувся, але птах не збирався здаватися. Він підстрибнув знову та ще раз дзьобнув Бубика у руку. Шармузік різко підвівся, налякавши паррпугу.

Бубик роззирався довкола з переляканим обличчям, намагаючись зрозуміти, де він знаходиться та як він опинився у незнайомому місці – у сирому, темному гроті. Зовсім неподалік знаходився возик з елергоном, а трохи далі – корабель, пришвартований до причалу. Це було велике, двопалубне судно з червоного дерева. Два ряди гармат, що виглядали з бійниць, були готові у будь-який момент відкрити вогонь, а масивний таран спереду ніби натякав: «Не стій на моєму шляху». Грот мав настільки високу стелю, що до нього не діставали

чорні корабельні вітрила із символом у вигляді сталеві рукавиці, що була зображена у золотому колі, від якого йшло п'ять стрілок, схожих на наконечники стріл. Декілька роботів, схожих на охоронців з Тулуну, вантажили ящики на корабель, не помічаючи шармузіка та паррпугу, що причаїлися серед них. Раптом Бубик помітив Вигадлика – колишнього Тулунського мера, коли той вийшов з-за корабля. Він ішов поряд із якоюсь постаттю у чорному плащі та капюшоні. Завдяки відлунню, Бубик почув їхню розмову.

– Все пройшло за планом. Один із наших механізованих прислужників використав пристрій для зменшення речей і безперешкодно доставив елергон у невидимому швидкольоті. Жителі Тулуну будуть ще довго ламати голову над тим, як вкрали елергон.

– Чудово. – Відповів невідомий у плащі.

– То ви вирушаєте сьогодні? – запитав Вигадлик.

– Так, тепер я маю вивезти елергон у надійне місце.

– Але... навіщо? Адже ми маємо все необхідне для того, щоб збільшити наші сили та...

– Не наші, а мої. Не забувай про те, хто саме зробив тебе мером!

– Проте ненадовго... – невпевнено заперечив Вигадлик.

– Не думай, що ти зміг би втриматись у Тулуні. Я сказав, що ти отримаєш більше, ніж мав. І ти це отримаєш.

Декілька секунд помовчавши, мер знову звернувся до постаті у плащі.

– Якщо ви не збираєтеся використовувати елергон для збільшення війська, тоді навіщо він взагалі?

– Є дещо... набагато сильніше за будь-яку армію.

– І що це?

– Влада.

– Влада? Але як ви здобудете її, не маючи...

– Я не здобуду її – я її створю!

– Я... Я не впевнений, що розумію...

– Звісно, ні. Якщо б ти щось у цьому тямив, то ще й досі був би у Тулуні і виконав би свою частину плану.

– Але ж я виконав – елергон у вас!

– Елергон у мене завдяки мені! – гаркнув невідомий у чорному плащі – колишній мер аж відсахнувся.

– Це вже неважливо... Ми маємо відпливати. Ви, двоє! Несіть елергон на мій корабель.

Почувши наказ, роботи відразу полишили ящики та, узявшись за возика з елергоном, з легкістю понесли його на корабель.

– То... Що ви мали на увазі, кажучи про створення влади? – запитав Вигадлик, не стримавши свою цікавість.

– Контроль над усіма. Над усіма без виключення.

– І як ви хочете цього досягти?

– Погода... Я буду контролювати погоду! Всі природні явища: сніг, вітер, дощ, спеку. Все це я зможу створювати та контролювати завдяки елергону.

– Що? Але ж... Це неможливо...

– З елергоном – майже безмежним джерелом енергії – немає нічого неможливого. Це найбільше джерело енергії, яке тепер маю тільки Я. І завдяки йому я зможу відновити дещо... втрачене...

Раптом паррпуга знову дзьобнув Бубика, цього разу в ногу. Шармузік виголосив гучне «Ай!», що прокотилося луною по всьому гроту. Зрозумівши, що його помітили, Бубик схопив паррпугу та побіг у протилежний від змовників бік. На щастя, там були двері, – втікачі кинулися у них і потрапили до якогось довгого тунелю, що вів у темряву. На рейках стояв невеличкий транспортний засіб, схожий на яйце. Бубик не став зволікати, почувши, що за ним уже женуться кремезні роботи та всівся у крісло разом із паррпугою, якого він тримав під рукою. У кабіні була одна-єдина кнопка. Бубик натиснув на неї саме у той момент, коли до нього підбіг перший з роботів та потягнувся рукою до шармузіка. Вмить на Бубику застібнувся пасок безпеки та закрилися двері, а у наступну секунду пристрій із неймовірною швидкістю гайнув уперед. Робот, що намагався вхопити Бубика, так і застиг на місці, дивлячись у темряву тунелю, де щойно зникли порушники.

Частина 7

Знову у путь

На одному з тулунських подвір'їв, поблизу крамниці, де продавали місцеву випічку, стояли прилавки із хлібцями, вкритими золотою скоринкою. Від цього місця йшов дуже привабливий та апетитний аромат.

Повз прилавки прошмигнула якась дивна, прозора та майже непомітна для ока тінь. Але, напевно, вловивши запах пиріжків, вона зупинилась та почимчикувала назад. Один із пиріжків піднявся у повітрі та потроху почав зникати, ніби його хтось з апетитом з'їдав. Управшись із двома такими пиріжками та взявши одного з собою у дорогу, тінь пішла далі бродити містом. Повертаючи за ріг, вона зачепилася за цвяха. З невеликого на зріст, у міру

вгодованого пугача зсунулася шуба, яка так і залишилась висіти на цвяху. Це був Пугук – угук із безкінечного лісу, який іще зовсім недавно подорожував разом із шармузіками, але загубився під час таємної та небезпечної операції з визволення роботів-помічників із Темного замку. Як виявилось, шуба, яка робила свого господаря невидимим, дісталася тільки йому... Пугук навіть не помітив, як зникла настільки цінна та необхідна у «позичанні» пиріжків річ. Він продовжував крокувати доріжкою, доїдаючи останню булку. Помітивши поперед себе ніким не займаний великий рюкзак із різними наїдками, Пугук, із вигуком «угух!», застрибнув туди, ніби у море, та почав безперешкодно знищувати вміст рюкзака...

* * *

Шармузіки зі Шмуру робили останні приготування до нової експедиції з пошуків елергона, а водночас шукали Бубика, якого не бачили від самого ранку.

Люмик перевіряв справність усіх самохідних роботів-ліхтариків, а Гайлик – надійність компасів та іншого, не менш важливого, спорядження. Ціквик уже підготував цілий наплічник із припасами, а Набридик сидів на ящику поблизу входу до готелю, записуючи короткі відомості про останні події цього дня.

Раптом Набридик почув якийсь тоненький, майже нечутний звук. Він, як і всі інші, прислухався... І ось у небі з'явився дивний об'єкт, що за формою нагадував яйце, та рухався прямо на шармузіків із надзвичайною швидкістю. «У сторони!» – вигукнув Ціквик. Шармузіки відразу кинулися врозтіч.

Щось схоже на велике яйце шугухнуло прямо посеред площі. Коли шармузіки трохи оговталися, то вирішили підійти ближче до дивної конструкції. Вони повільно та невпевнено наближались до її передньої частини. Раптом пристрій відкрився сам, змусивши шармузіків відсахнутися. Замість очікуваного

страшного когось чи чогось вони побачили те, що здивувало їх іще сильніше. У кабіні «яйця» сидів Бубик, тримаючи у руках паррпугу. З огляду на вираз його обличчя, досить важко було сказати напевно, хто отримав найбільше «вражень» від останньої хвилини.

* * *

Ходячи навколо невідомого транспортного засобу, професор Мудрик уважно розглядав капсулу, на якій прилетів Бубик. Досліджував він невідомий об'єкт разом із Ціквиком та шмурськими майстрами. А за загородженням із синьо-білої стрічки, яке влаштовували декілька шармузиків у білих халатах, стояли жителі міста, з цікавістю оглядаючи невідому для них річ, яка тепер стояла у центрі площі. До речі, саме на тому місці, де ще зранку знаходився елергон.

Постукавши по корпусу та зазирнувши всередину, Мудрик відійшов на пару кроків від приладу.

– Що ж... Я з упевненістю можу сказати, що цей шедевр інженерного мистецтва не був створений Академією. Напевно, що...

– Так-так... – долинуло з-за спини.

Мудрик оглянувся й побачив голову ради старійшин, який уже здійняв стрічку своєю палицею догори і, по-хазяйськи поглянувши у бік капсули, підійшов до товариства.

– Пане Всезнайлику, вам сюди не можна!– промовив Мудрик, який, проте, й сам знав, що почує у відповідь.

– Цей... «об'єкт» стоїть у центрі головної площі *Тулуну*, – сказав старійшина, зробивши наголос на назві міста. – І, наскільки я пам'ятаю, я маю можливість пересуватися по всьому *Тулуну*. А те, що ви обвішали стрічками площу, не значить, що тепер я не можу тут пройти.

– Так, звичайно. Але, для вашої ж безпеки...

– Що ви будете робити з цим? – запитав старійшина, вказавши палицею на капсулу, проігнорувавши слова Мудрика.

– Ми перенесемо цю річ до майстерні для подальших досліджень, – сухо відповів професор.

– Ні, я говорю не про «цю річ». А про те, що спричинило її появу.

– Що ви маєте на увазі? – втрутився у розмову Ціквик, ставши поряд.

Не звернувши жодної уваги на Ціквика та вдавши, ніби його й зовсім тут не існує, старійшина продовжив:

– Наші гості стають проблемою для міста – ви маєте вирішити її, пане Мудрику. І бажано – до обрання нового мера, – мовив Всезнайлик та попрямував до виходу. – Я сподіваюся, що нам не доведеться обирати ще й нового головного професора... – не обертаючись, кинув старійшина вже за стрічкою і повільно попрямував геть.

– Що він мав на увазі? – запитав Гайлик.

– Справи кепські... Я думаю, що потрібно збирати новий консиліум. Бубику, я хотів би, щоб ти розповів про все, що трапилося з тобою за сьогоднішній день. Схоже, що той, хто викрав елергон, може стати загрозою не лише для Тулуну, а й для всього відомого нам світу...

* * *

У напівтемній кімнаті стояла повна тиша. Її порушував тільки шелест листя за вікном, що гойдалося на прохолодному вечірньому вітрі.

Мудрик відчинив двері, зайшов до кімнати та швидко попрямував до найбільшого крісла. Вслід за ним увійшли декілька поважних професорів. Один

– із довгими закрученими чорними вусами та пенсне, а інший – з короткою сивою борідкою. Не обійшлося й без шармузиків зі Шмуру, які також почали займати вільні місця. Сівши до зручного шкіряного крісла та розвернувшись до столу, Мудрик відразу розпочав розмову.

– Перейдемо до справи. Як нам стало відомо, елергон потрапив до рук колишнього мера – пана Вигадлика. За словами Бубика, якому пощастило почути розмову, зміст котрої... – зробивши паузу та кинувши погляд кудись убік, Мудрик продовжив: – ...зміст котрої в жодному разі не повинен вийти за межі цих стін...

– Що ви маєте на увазі? Ви вважаєте, що це може мати негативні наслідки?
– запитав професор з вусами, поправляючи своє пенсне.

– Ми не знаємо напевно, про що йшлося у розмові. А тому, до з'ясування всіх обставин, цю справу потрібно тримати у секреті.

– Але... Чи не могли б ми спершу дізнатися, про яку розмову йдеться? – обізвався інший професор.

– Бубику, будь ласка, чи не міг би ти ще раз переповісти все, що трапилося з тобою цього ранку?

– Так, звичайно... Отже... Все почалося у готелі, де ми зупинилися з учорашнього вечора... – Бубик іще раз переказав розмову Вигадлика з невідомою особою, приділивши увагу найменшим дрібницям, навіть описавши одяг змовників та запах вологості, який він чув, знаходячись у печері поблизу моря, а також герб, який він бачив на вітрилах корабля, і те, що був не на жарт зголоднілим, коли ховався за ящиками.

Увесь цей час усі присутні уважно слухали його розповідь. Особливо професори, які ще з хвилину залишалися кожний наодинці зі своїми думками, обмірковуючи почуте. Тишу знову порушив Мудрик:

– Що ж... Ви все чули. Але пам'ятайте, що я сподіваюся, що ви дотримаетесь вашої обіцянки не поширювати цю... м-м-м... делікатну інформацію.

Професори дружно кивнули на знак згоди.

– То які ваші міркування? Можливо, я помиляюся, але... Мою голову ніяк не полишають слова: «Я відновлю те, що було втрачено». Що б це могло значити? Невже мова йде про маніпулятор акселерів?

– Про маніпулятор акселерів? – здивовано мовив професор у пенсне. – Ні це... Це неможливо... Ніхто не знає, де знаходяться всі компоненти. Тим більше, що для цього знадобилося б надзвичайно потужне джерело енергії...

– Саме так. Джерело, яке вони вже отримали. А компоненти... Що ж, будемо сподіватися, що вони й досі десь глибоко під водою...

– Що таке маніпулятор акселерів? – запитав Ціквик.

– Це те, за допомогою чого будь-хто може контролювати погодні умови, – відповів професор із борідкою.

– Так, але для цього потрібні три так званих артефакти – без них таке просто неможливо, – доповнив другий.

– Ситуація і дійсно дуже складна та, що там казати, небезпечна, – мовив Мудрик. – Я вважаю, що потрібно якнайшвидше знайти артефакти, випередивши... будь-кого, хто захоче погрожувати всьому Хайлану новою посухою чи ще гіршими речами. Ми просто не можемо цього допустити!

– Це, звісно, так... Але... – сором'язливо обізвався професор із чорними вусами, – Рада міста буде проти подібних дій. Старійшина Всезнайлик не...

– А ми й не скажемо раді міста та старійшині. Ми відправимо їх, – спокійно відповів Мудрик, показавши поглядом у бік шармузиків зі Шмуру.

– Нас? – в один голос здивувалися Бубик та Набридик – відразу було видно, хто найменше хотів у чергову подорож.

– Саме так, – підтвердив Мудрик, – ви маєте навідатися до винахідника першої працюючої версії машини для контролювання погоди. Він вже давно не живе у Тулуни. Кажуть, що він побудував собі будинок поблизу моря і продовжує займатися дослідженнями наодинці. То ж... Якщо ви згодні – то маєте відправлятися якнайшвидше. Якщо ми хочемо знайти маніпулятор – то шукати його потрібно саме у винахідника – нам не можна дозволити, щоб він потрапив не до тих рук!

– Ми з радістю допоможемо вам! – відразу відгукнувся Ціквик, який тільки й чекав нагоди вирушити назустріч новим пригодам.

– Доки ще є кому допомагати... – упівголоса буркнув Люмик, який був не у захваті від необхідності покинути затишний готель...

* * *

Через деякий час шармузіки вже зібралися на екстреному засіданні Тулунського Консиліуму, де Мудрик відразу перейшов до обговорення справи.

– Ми дуже обмежені у часі. Ми не знаємо, наскільки близько до останнього артефакту зараз є *той*, хто хоче відновити маніпулятор. А от щоб дістатися до місця, де мешкає винахідник, якнайшвидше, вам доведеться йти коротким шляхом – через Сірогір'я.

– Так, цей шлях короткий, але й дуже небезпечний! – додав один із професорів.

– Небезпечний? Що в ньому такого небезпечного? – запитав Ціквик.

– Ніхто ніколи не ходить тією дорогою. Вона веде до темного тунелю, що проходить крізь одну з гір. Кажуть, що там живе Великий Мо.

– Великий Мо? Хто це такий? – знервовано запитав Люмик.

– Ніхто не знає, хто він. Але кажуть, що якщо заглибитись у печеру хоча б на декілька кроків, то можна почути дивні звуки, які долинають звідусіль...

– Напевно, це все якісь видумані казки... – недовірливо мовив Набридик.

– Що б там не було, але, якщо ви не хочете втрапити у халепу, краще йдіть іншим шляхом. Оминаючи тунель.

– І скільки часу це займе? – запитав Ціквик.

– Можливо, досить багато. Чи, навіть, трохи більше.

– У такому разі ми вирушаємо коротким шляхом. Інакше ми не встигнемо випередити... будь-кого, кого ми хочемо випередити. Тим більше, я просто впевнений, що цей шлях не такий вже й страшний.

Усі промовчали, а Бубик перелякано ковтнув. Його чи не єдиного не на жарт налякала така перспектива.

фрагмент книги...